

81-0281

MATEMATIKOS VADOVĖLIO IŠPLĖSTINIAM KURSUI GIMNAZIJŲ IV KLASEI, VIDURINĖS MOKYKLOS 12 KLASEI RANKRAŠČIO VERTINIMO IŠVADOS

I. INFORMACIJA APIE VADOVĖLIO RANKRAŠTĮ.

Alvyda Ambraškienė, Aniceta Chrapačienė, Aldona Navickienė, Rasa Kavoliūnaitė, Vytautas Silvanavičius, Rūta Švelnikienė, Milda Vosylienė. **Matematika**. Išplėstinis kursas Vadovėlis gimnazijų IV klasei, vidurinės mokyklos 12 klasei. Leidykla „Šviesa“, Kaunas: 2010. Pirmoji knyga (243 psl.), antroji knyga (222 psl.)

II. BENDRAS VADOVĖLIO RANKRAŠČIO APIBŪDINIMAS.

Recenzuojamas matematikos vadovėlis – tęstinė mokymo(si) priemonė. „Šviesos“ leidykla jau yra išleidusi matematikos vadovėlius I ir II gimnazijų (9 ir 10 vidurinių mokyklų) klasėms. Šio vadovėlio autoriai jau yra parengę ir išleidę vadovėlį III gimnazijos (11 vidurinės mokyklos) klasei. Pagal šiuos vadovėlius jau dirbama visoje Lietuvoje, jie buvo gerai įvertinti ekspertų ir pedagogų – praktikų. Recenzuojamas vadovėlis atitinka visus vadovėliams keliamus reikalavimus, yra suderintas su vidurinio ugdymo bendrosiomis programomis, mokomoji medžiaga parengta tinkamai, padeda formuoti moksleivio bendrosioms ir specialiosioms matematinėms kompetencijoms.

Pateiktas vertinimui vadovėlio rankraštis neredaguotas ir nemaketuotas.

III. VADOVĖLIO RANKRAŠČIO TURINIO VERTINIMO ASPEKTAI.

Vadovėlio tinkamumas mokyti:

1. Vadovėlio rankraštis atitinka matematikos vidurinio ugdymo bendrųjų programų projektą (2010-09-24). Pristatoma medžiaga sudaryta remiantis mokomosios medžiagos rengimo principais, vidiniais dalyko loginiais ryšiais. Netrūksta užduočių, padedančių ugdyti vidurinio ugdymo bendrųjų programų matematikos projekte apibrėžtus gebėjimus. Vadovėlyje medžiaga šiuolaikiška, praturtinta kūrybiškom užduotim, projektiniais darbais.
2. Vadovėlis struktūrizuotas, struktūra tradicinė, aiški, pagrįsta. Kiekvienas skyrius dalinamas į skyrelius, kiekvieno skyrelio gale pateikiamos užduotys, skyriaus gale pateikiama teorijos santrauka, ir skyrelis „pasitikrinkite“. Labai pravartu tai, kad kiekvieno skyrelio pradžioje yra pateikiami mokymo(si) tikslai formuluojant juos labai preinamai moksleiviams - „šiam skyrelyje susipažinsite, mokysitės, sužinosite...“ . Vadovėlyje gausu vidinės integracijos saistomų aprašymų ir užduočių, kas itin svarbu baigiamojoje klasėje.

3. Vadovėlis atitinka visus vadovėliams keliamus reikalavimus, t.y. jis parengtas remiantis pagrindiniais vadovėlių rengimo metodiniais principais:

- integralumo – vadovėlio medžiaga derinama tiek su ankstesnių matematikos vadovėlių medžiaga, tiek su kitų dalykų mokomąja medžiaga.
- sistemingumo – vadovėlis turi aiškią loginę sistemą, darnią struktūrą yra tikslus, šiuolaikiškas. Aiškiai supažindinama su visomis su sąvokomis, dėsniais, teorijomis. Kiekvieno skyrelio pabaigoje parengtos santraukos, padedančios apibendrinti ir susisteminti įgytas žinias.
- kontekstualumo – vadovėlio medžiaga, teoriniai aiškinimai, iliustracijos paremiamos įvairialypiu kontekstu. Vyrauja medžiaga, paimta iš mokiniams pažįstamo konteksto.
- prasmingumo – teorinė medžiaga pateikiama siekiant įprasminti matematikos teorinę ir praktinę naudą, paremiant aiškinimus realiomis gyvenimo situacijomis.
- prieinamumo – atsižvelgiama į mokinių amžių, ankstesnį pasirengimą, mokymosi stilių, specialiuosius ugdymosi poreikius. Pateiktos užduotys leidžia dirbti keliais lygiais, tai daroma sistemingai. Vadovėlis tinkamas savarankiškam darbui.
- aiškumo – vadovėlio žodinis tekstas yra aiškus, tikslus, glaustas, logiškas. Kalba aiški, neperkrauta žodžiais, kalbos stilius, sudėtingumas atitinka šio amžiaus grupės mokinių ypatumus.
- vaizdumo – vadovėlyje tikslingai derinamos žodinė ir vaizdinė informacija.
- lygių galimybių – vadovėlyje nėra tekstų neatitinkančių šio principo.

Vadovėlio tinkamumas mokytis:

- Pateikiama informacija skatina mokinių susidomėjimą, norą pažinti ir mokytis.
- Esantis informacinis aparatas tinkamas mokiniams mokytis savarankiškai. Vadovėlyje yra užduočių, skirtų informacijos analizės, sintezės, hipotezių formulavimo ir tikrinimo, informacijos šaltinių paieškos, kaupimo ir apdorojimo, kritinio mąstymo, problemų sprendimo ir kitiems gebėjimams plėtoti.
- Aiškos vadovėlio informacinės priemonės: turinys, kiekvieno skyrelio santraukos, dalykinė rodyklė.
- Vadovėlyje yra numatyti pažangos ir pasiekimų į(si)vertinimo būdai: pateikti tipinių užduočių teisingo atlikimo pavyzdžiai, uždavinių sprendimo atsakymai.

Išvada: vadovėlis atitinka pagrindinius reikalavimus, nurodytus Mokyklų aprūpinimo bendrojo lavinimo dalykų vadovėliais ir mokymo priemonėmis tvarkos aprašo 5 punkte.

Tai yra:

- Vadovėlis skirtas konkrečiai klasei (12 vidurinių mokyklų klasei arba gimnazijų IV klasei), konkrečiam ugdymo kursui (išplėstiniam) (5.1. reikalavimas).
- Vadovėlis turi mokytis tinkamą metodinę sąrangą (medžiagą matematikos bendrosiose programose apibrėžtam ugdymo turiniui perteikti, užduotis žinioms ir gebėjimams įgyti, priemonės pažangai ir pasiekimams įsivertinti) (5.2. reikalavimas).
- Vadovėlis atitinka pagrindines demokratinės visuomenės ir Lietuvos valstybės vertybes, yra nešališkas lyties, amžiaus grupių, neigalumo, gebėjimų, socialinės padėties, rasės, etninės priklausomybės, religijos ir įsitikinimų atžvilgiu (5.3. reikalavimas).

Matematikos mokytoja – ekspertė, doc. dr. Vilija Dabrišienė

2010 11 22